

Nul-emissiezone voor bedrijfsauto's en vrachtauto's Arnhem per 1 juni 2026

Datum verkeersbesluit: 21 oktober 2025

Zaaknummer: 4520972

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN ARNHEM;

gelet op:

- artikel 2 en artikel 18, eerste lid, onderdeel d van de WvW 1994;
- het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV 1990);
- het bepaalde in de artikelen 12, 15, 21 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer;

BESLUIT:

Vast te stellen het definitieve verkeersbesluit nul-emissiezone

1. Om het gebied in de gemeente Arnhem dat is aangegeven op de volgende afbeelding per 1 juni 2026 aan te wijzen tot nul-emissiezone voor bedrijfsauto's en vrachtauto's, toegankelijk voor emissieloze voertuigen, door het plaatsen van de volgende borden, op basis van het per 1 januari 2026 geldende RVV 1990:
 - borden overeenkomstig model C22e, met daaronder de onderborden C22e1 (nul-emissiezone voor bedrijfsauto's en vrachtauto's, toegankelijk voor emissieloze voertuigen), en
 - borden overeenkomstig model C22f (Einde geslotenverklaring vanwege emissie-eisen (milieuzone of nul-emissiezone)).

2. Te bepalen dat aanvullend op de wettelijke overgangsregeling voor vrachtwagens zoals bedoeld in artikel 86e, vijfde lid, onder c van het RVV 1990 ook overige vrachtauto's, zijnde niet oplegger-trekkers met emissieklasse 6 met een datum eerste toelating vanaf 1 januari 2017 tot 1 januari 2020, tot 1 januari 2028 toegang hebben tot de nul-emissiezone door middel van een algemene ontheffing;

Achtergrond

Algemeen

De gemeenteraad van de gemeente Arnhem besloot in 2020 tot de invoering van een nul-emissiezone voor de stadslogistiek. Onder nul-emissiezone wordt verstaan een gebied in een gemeente waar, om reden van klimaat, leefbaarheid en luchtkwaliteit, alleen uitstootvrije vrachtovertuigen zijn toegestaan, ook wel zero-emissiezone stadslogistiek (ZES) genoemd. In 2023 stelde het college de omvang van de zone, en de invoeringsdatum voor de nul-emissiezone in Arnhem vast, namelijk 1 juni 2026.

Green Deal Zero Emission Stadslogistiek

In 2014 sloten overheden, waaronder de gemeente Arnhem, bedrijven en kennisinstellingen de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek om de stedelijke logistiek efficiënter en duurzamer te maken. In het nationale Klimaatakkoord zijn met het bedrijfsleven afspraken gemaakt om in 2030 de uitstoot van broeikasgassen in Nederland ten opzichte van 1990 met 49% te verminderen en in 2050 met 95%. Deze doelstellingen zijn ook wettelijk vastgelegd in artikel 2 van de Klimaatwet.

Klimaatakkoord en Uitvoeringsagenda Stadslogistiek

Met het landelijke Klimaatakkoord van 28 juni 2019 kregen de doelstellingen van de Green Deal ZES een nieuwe impuls. Het Klimaatakkoord zet in op een versnelling naar een volledig uitstootvrije stadslogistiek in 2050 in Nederland. Een belangrijke stap naar een volledig uitstootvrije stadlogistiek is het versneld, vanaf 2025, emissievrij maken van de stadslogistiek in ongeveer dertig tot veertig gemeenten in Nederland, waaronder de gemeente Arnhem. Voor de uitvoering hiervan sloot de gemeente Arnhem aan bij de landelijke Uitvoeringsagenda Stadslogistiek – Op weg naar zero-emissie van 9 februari 2021. Deze landelijke Uitvoeringsagenda is inmiddels overgegaan in de Uitvoeringsagenda Zero-emissiezone

Gemeentelijk beleid

De invoering van de nul-emissiezone is in overeenstemming met het gemeentelijke beleid, zoals onder meer vastgelegd in: het Plan Gezonde Leefomgeving, het Duurzaam Mobiliteitsplan, het Uitvoeringsprogramma zero emissie stadslogistiek, de Uitvoeringsagenda Lucht.

Gezonde, leefbare, bereikbare, veilige en aantrekkelijke stad

Dagelijks rijden er bijna 500 vrachtauto's en ruim 4.400 bedrijfsauto's het centrum van Arnhem binnen. Door toenemende verstedelijking en economische groei neemt dit aantal bewegingen in de toekomst alleen maar toe. De gemeente Arnhem wil de groeiende (binnen)stad gezonder, leefbaarder, beter bereikbaar, veiliger en aantrekkelijker maken om in te wonen, werken en recreëren. De invoering van een nul-emissiezone is een van de maatregelen die de gemeente Arnhem neemt om dit doel te bereiken. Door de nul-emissiezone vermindert de uitstoot van CO₂ en van gassen die schadelijk zijn voor de gezondheid. Met de invoering van een nul-emissiezone dragen we in belangrijke mate bij aan de opgave om ernstige, onomkeerbare gevolgen door de klimaatverandering te voorkomen.

De toenemende drukte door het bestel- en vrachtverkeer in Arnhem leidt tot opstoppen en vertragingen. Flankerend beleid, vastgesteld in het Arnhemse Uitvoeringsprogramma zero-emissie stadslogistiek en de invoering van de nul-emissiezone versnellen de ontwikkeling van nieuwe, slimmere logistieke ideeën die het aantal vervoersbewegingen in de stad verminderen. Het gaat onder andere om het gebruik van hubs (overslagcentra) net buiten de stad en gebruik van real-timedata. De gemeente stelt zich tot doel om voldoende laad- en tankinfrastructuur beschikbaar te maken. De bereikbaarheid van en de doorstroming in Arnhem verbeteren hierdoor. En dat is ook goed voor de (verkeers)veiligheid en aantrekkelijkheid van Arnhem.

Uitstootvrije voertuigen produceren minder motorgeluid dan voertuigen met benzine- of dieselmotoren. Reductie van het wegverkeersgeluid draagt ook op dit punt bij aan een prettiger en gezonder leefklimaat in het centrum van Arnhem.

Gebied nul-emissiezone

Sinds 2014 geldt in Arnhem een milieuzone. De gemeente Arnhem vindt het voor de duidelijkheid voor ondernemers, bewoners en bezoekers en voor de uitvoering en de handhaafbaarheid noodzakelijk om

voor de grenzen van de nul-emissiezone, de grenzen van de bestaande milieuzone aan te houden. Daardoor kan voor de handhaving gebruik worden gemaakt van dezelfde handhavingscamera's.

Zodra de nul-emissiezone is ingevoerd, geldt de milieuzone niet meer voor bedrijfsauto's en vrachtauto's, maar wel voor dieselpersonenauto's. Wij passen de toegangseisen voor personenauto's wel aan. Dieselpersonenauto's moeten per 1 juni 2026 minimaal emissieklasse 5 of hoger hebben om in de milieuzone te mogen rijden. Dat was sinds 2020 emissieklasse 4 of hoger. Dieselaubussen moeten emissieklasse 6 hebben. De actualisatie van de milieuzone is in lijn met de landelijke geharmoniseerde afspraken over milieuzones. Ook voor deze aanpassingen wordt een verkeersbesluit genomen. Gelijkschakeling van de nul-emissiezone en de geactualiseerde regels voor de milieuzone biedt de mogelijkheid om de bebording, vrijstellingen en ontheffingsmogelijkheden zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. Om die redenen treden beide verkeersbesluiten op hetzelfde moment in werking.

Effectenstudie

In opdracht van de gemeente Arnhem is een studie uitgevoerd naar de effecten van de invoering van de nul-emissiezone in het centrum van de gemeente Arnhem. De resultaten zijn verwerkt in het effectenrapport "Effecten invoering zero-emissiezone stadslogistiek" van Buck Consultants International van 2 december 2024 (Zie bijlage 2). Dit effectenrapport en de daaruit te trekken conclusies maken onderdeel uit van dit verkeersbesluit. Het gaat onder meer om de volgende conclusies:

1. De nul-emissiezone leidt tot een aanzienlijke reductie van de CO2-uitstoot

De invoering van een nul-emissiezone in 2026 leidt tot versnelde verduurzaming van de ritten van, naar en in Arnhem. Daarmee wordt CO2-uitstoot bespaard. De gemeente en de bedrijven die in Arnhem actief zijn leveren daarmee een bijdrage aan de landelijke en internationale afspraken om uitstoot van broeikasgassen snel terug te dringen, met als doel klimaatverandering te beperken. De CO2-reductie voor het zichtjaar 2030 bedraagt 16,6 kton en wordt behaald over de gehele rit en heeft daarmee een bredere impact dan alleen in de nul-emissiezone of de gemeente Arnhem. Zie figuur 12 en figuur 14 in het effectenrapport.

2. De nul-emissiezone zorgt voor een positieve gedragsverandering

Uit het onderzoek blijkt dat de invoering van de nul-emissiezone in Arnhem, vooral naarmate het moment nadert dat de overgangsregelingen aflopen, voor zowel bedrijfsauto's als vrachtauto's een positieve gedragsverandering in gang zet. Het gaat daarbij onder meer om het gebruik van nul-emissievoertuigen of andere modaliteiten, uitbesteding aan een nul-emissiedienstverlener, gebruik van stadsdistributiehubs etc. Zie figuur 10 en figuur 11 in het effectenrapport.

3. Het effect op het omrijden via wegen die buiten de nul-emissiezone vallen is beperkt

In 2026, als naar schatting 25% niet voldoet aan de toegangsregels, zal 2,5% van de voertuigen omrijden. Dit effect geldt voor de periode 2026-2030. In de jaren daarna zal het aantal omrijders elk jaar met 1%-punt afnemen, aangezien steeds meer voertuigen dan elektrisch zijn.

4. De nul-emissiezone leidt tot een reductie van schadelijke stoffen

De uitstoot van NOx, PM10 en PM2,5 vermindert. De reductie van deze stoffen betekent een verbeterde luchtkwaliteit in Arnhem en heeft een positief effect op gezondheid van inwoners en bezoekers van de stad. Voor zichtjaar 2030 bedragen deze effecten respectievelijk 24 ton, 394 kg en 442 kg. Zie figuur 17, 18 en 19 in het effectenrapport.

5. De kosten wegen op tegen de baten

De baten van een investering in een zero-emissiezone in Arnhem wegen op tegen de kosten die er gemaakt worden door de gemeente en het bedrijfsleven. De baten, met name voor het klimaat, zijn hoger dan de investeringen. Zowel de kosten als de baten zullen deels buiten de zone en de gemeente Arnhem landen. De totale MKBA-uitkomst bedraagt 44,1 miljoen euro positief en vertegenwoordigt een kosten-batenratio van 3,4.

Overgangsregeling voor nul-emissiezone

Uitgangspunt is dat vanaf 1 januari 2030 je met een vrachtauto of bestelauto alleen de nul-emissiezone mag inrijden als deze volledig emissieloos is. Tot die datum gelden er vrijstellingen (overgangsregelingen) voor voertuigen die aan bepaalde eisen voldoen. Met deze voertuigen mag tot een bepaalde datum nog in nul-emissiezones worden gereden. Zie het volgende overzicht.

Nb. Landelijk is afgesproken de overgangsregeling voor sommige vrachtwagens uit te breiden (beslispunt 2 uit dit besluit). Omdat deze landelijke afspraak nog niet verwerkt is in het RVV dienen de gemeenten deze uitbreiding zelf te besluiten.

Tot 1 januari 2027:

- Bedrijfsauto's met emissieklasse 5 en datum eerste toelating tot en met 31 december 2024.

Tot 1 januari 2028:

- Bedrijfsauto's* met emissieklasse 6 en datum eerste toelating tot en met 31 december 2024;
- Vrachtauto's met datum eerste toelating tussen 1-1-2017 en 31-12-2019. Dit regelt de gemeente Arnhem met een algehele ontheffing via het verkeersbesluit.

* Het kabinet is van plan deze overgangsregeling te verlengen tot 1-1-2029.

Tot 1 januari 2030:

- Oldtimers (voertuigen van 40 jaar of ouder);
- Voor rolstoelen toegankelijke personen- en bedrijfsauto's (met carrosseriecode SH of bijzonderheidscode 70,145, 146, 147 of 149);
- Vrachtauto's die 13 jaar of jonger zijn, met de in het kentekenregister vastgelegde carrosseriecode 15, 16, 19, 23, 26, 27, 31 of de aanduiding voor speciale doeleinden SB en SF.
- Opleggertrekkers met emissieklasse 6 met een datum eerste toelating tussen 1 januari 2017 en 31 december 2024; en
- Vrachtauto's met emissieklasse 6, met een datum eerste toelating tussen 1 januari 2020 en 31 december 2024;

Voor deze voertuigen wordt automatisch een vrijstelling op kenteken afgegeven.

Ontheffingsmogelijkheden van de nul-emissiezone

De gemeente Arnhem volgt het landelijke ontheffingenbeleid. Voor de volgende voertuigen/situaties wordt landelijk ontheffing verleend.

- Vanwege lange levertijden van een emissieloze bestel- of vrachtauto;
- Voor bijzondere voertuigen (kermis- of circusvoertuig, bedrijfsauto met zware laadkraan, verhuisauto, exceptioneel vervoer).
- Voor Plug-in hybride vrachtauto's.
- Als er geen emissieloze alternatieven zijn voor het voertuig.
- Voor particuliere vrachtauto's en bestelauto's met emissieklasse 5 of hoger. De ontheffing geldt voor bijna alle gemeentes met een nul-emissiezone tot en met 31 december 2027;
- Voertuigen die vanwege een handicap voor € 500 of meer zijn aangepast;
- Vanwege onvoldoende laadvermogen op bedrijfslocatie totdat een verzwaarde netaansluiting is gerealiseerd (netcongestie)
- Ontheffing voor dierenambulances
- Dagontheffingen: maximaal 12 keer per voertuig per kalenderjaar;
- Vanwege bedrijfseconomische omstandigheden.
- Bijzondere gevallen op basis van de hardheidsclausule (deze ontheffing heeft alleen een Arnhemse werking).

Handhaving

De nul-emissiezone voor bedrijfs- en vrachtauto's zal worden gehandhaafd door het verwerken van kentekengegevens van voertuigen op of aan de weg met behulp van een technisch hulpmiddel, namelijk Automatic Number Plate Recognition (ANPR) camera's, in combinatie met daartoe bevoegde buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's). De wijze van registratie, verwerking en verbalisering is in lijn met het 'beoordelingskader parket CVOM voor digitale handhaving bij geslotenverklaringen en voetgangersgebieden van het Openbaar Ministerie en wordt afgestemd met het Parket CVOM. De eerste zes maanden zullen, in lijn met de landelijk geharmoniseerde afspraken, alleen waarschuwingen gestuurd worden zodat ondernemers kunnen wennen aan de nieuwe toegangseisen.

Communicatie

De communicatie over zero-emissiezones is breed door de Rijksoverheid opgepakt en omvatte onder andere het door de RDW versturen van brieven aan alle eigenaren van voertuigen die mogelijk geraakt worden door de nieuwe regels. Hiermee is vanaf februari 2023 gestart. Ook is er een uitgebreide on- en offline-communicatiecampagne gevoerd en een landelijke informatiewebsite gelanceerd. Doordat de zero-emissiezone maatregel gesteund wordt door een breed scala aan brancheorganisaties is de communicatie ook vanuit het bedrijfsleven consistent en gestructureerd opgepakt. Ondernemers worden daardoor al geruime tijd via de brancheorganisaties en vakmedia geïnformeerd over de zero-emissiezone en krijgen zij handelingsperspectieven aangereikt hoe in te spelen op de transitie naar zero-emissie stadslogistiek.

Vanuit de gemeente Arnhem is over de invoering van de nul-emissiezone o.a. op de volgende momenten en wijzen gecommuniceerd:

- Raadsbesluit Nemio 2020
- meeting 19 januari 2024 ondernemersevent ondernemers PBA,
- meeting (grote) logistieke ondernemers, 22 mei 2024 (verkenning) marktpartijen,
- diverse afstemmingen met TLN najaar 24,
- meeting Marktondernemers mei, oktober 2024, april 2025,
- deelname met stand aan Ondernemersevent september 2024)
- afstemming met Arnheims Hart (binnenstadsbewoners) : dec 2023, september 2024, april 2025,
- kennisdeelsessie op 12/17/24) met Dr. Ploos van Amstel over slimme stadslogistiek ,
- werksessies UZES-projecten mei 2024 – april 2025,
- start januari samenwerking met Ondernemerslab Hogeschool Arnhem Nijmegen voor ondersteuning UZES-projecten,
- maandelijkse afspraak Techniek Nederland – feb 25 t/m heden,
- workshop Schoner Minder Binnenstadbijeenkomst 2.0, PBA, 25 april,

- Ca 90 individuele maatwerkadvisen aan ondernemers.

Reacties op het voornemen tot het instellen van de nul-emissiezone

Op 28 mei 2025 maakten wij bekend van plan te zijn om per 1 juni 2026 een nul-emissiezone in te voeren in het centrum van de gemeente Arnhem. Hierop kon tot en met 25 juni 2025 worden gereageerd. Van de drie ontvangen reacties en onze afweging daarover is een reactienota gemaakt. De reactienota is als bijlage bij dit verkeersbesluit gevoegd. De reactienota maakt onderdeel uit van dit verkeersbesluit. De reacties hebben niet tot aanpassingen geleid.

Afweging artikel 2 Wegenverkeerswet 1994 (WvW)

De in dit verkeersbesluit genoemde verkeersmaatregelen strekken tot de volgende in artikel 2 van de WvW genoemde belangen:

- het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte overlast, hinder of schade alsmede de gevolgen voor het milieu, bedoeld in de Wet milieubeheer;
- het bevorderen van doelmatig of zuinig energieverbruik.

De instelling van een nul-emissiezone kan als een beperking van het in artikel 2 WvW genoemde belang van de vrijheid van verkeer worden beschouwd. Wij zijn van mening dat de milieubelangen door terugdringing van de CO₂-uitstoot, en de gezondheidsbelangen door de vermindering schadelijke stoffen zwaarder wegen. Wij zijn ook van mening dat andere mogelijke nadelige (economische) gevolgen die individuen of bedrijven van het verkeersbesluit kunnen ondervinden niet opwegen tegen die belangen. In deze belangenafweging houden we rekening met de landelijke overgangsregelingen, vrijstellingen, en ontheffings- en subsidiemogelijkheden, die er mede voor zorgen dat de instelling van de nul-emissiezone niet onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen doelen.

Advies Politie

Ingevolge artikel 24 van het BABW heeft er overleg plaatsgevonden met een door de Korpschef van Politie gemandateerde verkeersadviseur van de eenheid Oost Nederland. Deze stemt in met het verkeersbesluit.

Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem voornoemd,

De secretaris, De burgemeester,

Bezwaar

Als u het met deze beslissing niet eens bent, kunt u binnen zes weken na de dag waarop deze beslissing is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Uw bezwaarschrift moet u motiveren en ondertekenen en sturen naar:

Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem

Postbus 9029

6800 EL Arnhem.

Vermeld in uw bezwaarschrift het zaaknummer (zie bovenaan).

Als u bezwaar hebt gemaakt en een spoedeisend belang hebt, kunt u de voorzieningenrechter vragen om een voorlopige voorziening te treffen. Het verzoek om een voorlopige voorziening moet u samen met een afschrift van uw bezwaarschrift sturen naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Gelderland

Team bestuursrecht

Postbus 9030

6800 EM Arnhem

Er zijn kosten verbonden aan dit verzoek. Hierover kan de rechtbank u meer vertellen.